

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

21. Spinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Richard.

fistula, & cithara, sambuca, & psalterij, & symphonia, & universi generis musicorum, cadentes adorant statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor Rex. Richardus: Rex Babyloniae est ille, qui est Rex super omnes filios superbiae. Et quid est, statuam auream adorare, nisi superbiae deservire? Facile Rex Babyloniae quorumlibet sanctitatem deridet, si eos ex sua sanctitate in superbiam erigere possit. Et tunc eos in regno suo libenter patitur, cum elationi militare eorum studia inruerit.

Hebr.
Hieron.
Glossa apud
Aug. Card. ib.

Statua constituta fuit in campo *Dura*, quod est *pyra ignis*, aut *vivarium*, sive *locus conclusus*, aut *sternus*, juxta quem gigantes turrim Babel fecerunt. Væ his, qui ambitionis igne inflammantur: væ his, qui in quibusdam aulis, quasi in vivariis conclusi, aureo quodam ambitionis hamo extrahuntur: væ his, qui in lubrico fluxibilis vanitatis, & Babelicæ turris elatione pedem stant, cadentes, cadentes adorabunt. Ubi Glossa: Nemo Deum cadens simpliciter adorat, sed in faciem: *Dæmones autem*, & idola adorant cadentes.

Glossa.
Matth. 4.

Hieronymus ad ea verba: *Ad congregandum Satrapas*. Excelsa, inquit, periculosius stant, & citius corrunt, quæ sublimia sunt:

Psal. 72.
Sen. ep. 8. l. 2.
Ambr. in Luc.
lib. 4. c. 4.

Tolluntur in altum, Vt lapsu graviores ruant.
Dejecisti eos, dum alleverantur.
Seneca: *Confragosa in fastigium dignitatis via est.*

Ambrosii perniciosum malum

Ambrosius: Hoc ipso perniciosior ambitio est, quod blanda quædam est conciliatricula dignitatum, & sæpè quos vitia nulla delectant, quos nulla potest movere luxuria, nulla avaritia subruere, facit ambitio eriminosos: habet enim forensium gratiam, domesticum periculum; & ut dominetur aliis, prius se vit, curvatur obsequio, ut honore donecetur. Quasi dicat: *Cadit, ut erigatur.*

Num. 16.
Hebr.

Multum erigimini, filij Levi. Hebr. *Multum vobis*, non ab alio, sed à vobis erigimini; aut *multum vobis ipsis assumitis*, & arrogatis, filij Levi. Sed terribilis casus: *Dirupta est terra sub pedibus eorum, & aperientur sinus devoraturi illos cum tabernaculis suis, & universa substantia eorum.*

A *In calum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte Testamenti Margin. Ecclesia, vel celeberrimo: ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo. Veruntamen ad Infernum detraheris (ò casum!) in profundum lacu. Detrahitur ad Inferos superbia tua, aut etiam sonitus naborum tuorum. Qui te viderint, nunquid, inquit, iste est vir, qui conturbavit terram, qui concussit regna, qui omnia susque, deque exertit, ut ad hujusmodi dignitatis fastigium perveniret?*

B *Certe laborant, insudant ambitiosi, in quos pulchre Petrus Blesensis epistola ad Sacellanos aulicos Regis Anglorum, cum charitatis potentia componens ambitionis animositatem, sic fatus: Nihil ambitioso difficile, ideòque ambitio est quædam simia charitatis. Charitas enim patiens est pro æternis: ambitio patitur omnia pro caducis. Charitas benigna est pauperibus: ambitio divitibus. Charitas omnia suffert pro veritate: ambitio pro vanitate. Utraque omnia credit, omnia sperat: sed longe dissimili modò hæc ad gloriam hujus vitæ, illa ad gloriam sine fine.*

C *Felices, qui ob hanc finem sine fine insudant, qui ecclesiasticas dignitates etiam primarias, ac ultra delatas, ut Christi purpurâ decorentur, humiliter fugiunt, quamvis etiam possint sanctissimè non recusare.*

SPINÆ.

PUNCTVM XXI.

B *Et imponunt ei plectentes spineam coronam. Marc. 15.*

Huccine tandem reciderunt rosæ, Sap. 2. *quas olim creasti tu quidem, ò veris Sator, sed hominum, qui te iis tibi male coronarunt, planè luxus absumit?*

Huccine, huccine rosæ, speciosaque mollium, ac voluptuariorum coronæ te, dulcissime Jesu, redegunt, ut tu pariter nascitu-

Sap. 7.
Græc.
Gen. 3.

nasciturus, non inter rosas, sed in similitudinem
faciam, ut testatur Sapiens, aut Græcè, simi-
liter spinis obnoxiam decideres terram?

An nunc forte spinas, & tribulos vel
Creatori terra progerminet? Ah! prorsus
maledicta terra in opere suo, quæ spinas non
tam erraticis nostrum omnium plantis,
quàm sanctissimo, divinissimòque Crea-
toris mei capiti progerminavit.

Luc. 8.

Nunc, nunc sanè, si unquam aliàs, ver-
bum cecidit inter spinas, & simul exorta spi-
na penè pro effluo undique sanguine, pe-
nè, inquam, suffocaverunt illud. Flavius
nimium ille nunc manat, juxta Joël, qui
irrigat torrentem, vel sumium, vel spinarum:

Hier. adv. Iov.

fanium peccatorum, quibus antea alli-
gabamur; spinarum, quæ suffocant se-
mentem patrisfamilias. Ita Hieronymus.

Bonav. in me-
dit. Pass. Christ.

Afferuntur enim (quemadmodum re-
fert Seraphicus) ex spinis acutissimis, &
longis ramusculi quidam, densas habentes
spinas, velut clavos cum mortali cus-
pide artificiosè confectos. Statim ex his
sericum quoddam in formam coronæ con-
ficitur, quod sic spinis condensum vene-
rando imponitur capiti, utque tenacius
configatur, sustibus coopratur, & baculis.

Corona spineæ
divina.

Figuntur spinæ cuncti pretiosissimi usque
ad cerebrum penetrantes. Perfoditur,
perque cerebratur totum venerandum
caput, totumque jam incipit cruore con-
spersi. Asperguntur quoque flavi capilli
fluenti sanguine, & facies illa serenissima
cruore rubricatur, ita non amplius facies
Domini Jesu, sed excoerati hominis vide-
retur. Hucusque Seraphicus, cui devo-
tissimum adnecte.

Plurimum do-
minus sicut sa-
tis Christi.

Quæritum inquit Bernardus, purissimi
sanguinis effusionem invenire possumus
in coronâ, non eâ quidem leviter imposi-
tâ, sed invidè impressâ capiti dulcissimo
capitis mei dulcis Jesu. Nec puto hic ri-
vos sanguinis defuisse, qui à capite irri-
sunt, & invidè coronati defluerent in
collum simul, & in faciem: non solam en-
nim opprobrium illius, sed & supplicium
quirebant; nam si nolissent coronato
pœnam simul cum irrisionibus irrogare,
facilius de alijs ramis potuerant plexisse
coronam, sed ut morum suorum aculeos
demonstrarent, gloriâ, & honore corona-

Bern. lib. de
Pass. c. 39.

Ita Christus dilexit mundum (premit
eundem locum ante Bernardum Theo-
doretus) ut tanquam ovis ad occisionem
ductus sit: sic enim coronavit eum mater suæ
matrem appellans Judæâ, quantum pertinet
ad.

Non ad probra
tantum, sed &
ad supplicium
lacta.

A tum, nunc spinarum aculeis coronantur.
En, en modò Arca testamenti, & alterâ
thymiamatis non aureâ, sed spineâ coronâ
præcinctum!

Exod. 25.

En ille, ad cujus pedes Sancti suas au-
reas deponunt coronas, ut nunc impuri
homines divinum ejus caput spinis coro-
nant!

Apoc. 4.

Olim ornaverunt illi faciem templi coronis
aureis: hi spineo nunc sero caput templi
non manufacti, per ipsos mox ad digno-
rem erectionem destruendi, coronant.

1. Marc. 4.

O Rex gloriæ! (exclamat Bernardus) ô
corona omnium te confitentium! Ecce
operit confusio caput tuum, ingeritur ti-
bi à generatione pravâ, & amaricante ho-
nor derisorius in coronâ, sed ex spinarum
aculeis contendunt in te dolor, & confu-
sio. Nescio in utro magis puniaris. Coro-
na derisionem, spinæ ingerunt punitionem.

Bern. ibid. c. 4.

C Certè præter figuram (inquit Tertul-
lianus) contumelia in promptu est, & de-
decoratio, & his implexa sæ vitia.

Corona spineæ
dolor cum con-
fusione certat.

Nunc verè, Fili hominis, increduli, &
subversores sunt tecum & cum scorpio-
nibus habitas; vel ad Hebraicum, rebelles,
& spina tecum sunt, & cum tribulis habitas.
Ubi ad exaggerandam inauditæ crude-
litatis ignominiam, transferunt Septua-
ginta: Insanient, & congregabuntur contra
te in circuitu.

Ezech. 2.

Pagnin.

Septuag.

D Egre dimini, egredimini, & videte, filia Sion,
Regem Salomonem in diademate, quo corona-
vit illum mater sua, in die desponsationis illius,
& in die lætitiæ cordis ejus. O mater amara!

Cant. 3.

Bernard.

(subdit Bernardus) quid peccavit hic
bonus filius tuus? Hancne dotem, hæc en-
nim munuscula nuptiis impendis? Dies en-
nim desponsationis, dies ista est, dies in-
dignationis, & blasphemiarum, dies tribu-
lationis, & miseriæ, dies percussionis, &
doloris, dies desponsationis illius est. Hac
arrhâ, ô anima, Sponsus tuus speciosus
subarrhavit te, & ipsâ tanquam Sponsus
hodie coronatus processit, coronatus, in-
quam, non auro, non gemmis, sed spinis.

Theod. in 3.

Cant.

Ita Christus dilexit mundum (premit
eundem locum ante Bernardum Theo-
doretus) ut tanquam ovis ad occisionem
ductus sit: sic enim coronavit eum mater suæ
matrem appellans Judæâ, quantum pertinet
ad.

ad.

ad ejus humanitatem, quæ hanc illi in vitæ coronam imposuit, spinis enim illum contemptus causâ coronavit, ipse verò per spinas suscepit diadema charitatis. Quamobrem desponsationis diem illam vocavit, & diem lætitiæ cordis ejus, tunc enim nuptiarum communio facta est.

Catena Patr.
in Can.

Sic & Patres in Catenâ: Spectate, inquirunt, dispensationis rationem in diademate, quo coronavit eum mater sua in die desponsationis ipsius, in spineâ nimirum coronâ, quam Christi capiti imposuit Judæorum Synagoga, ex quâ ipse est secundum carnem, in die salutiferæ mortis ejus, in quâ proprio sanguine Ecclesiam sibi desponsavit, & in die lætitiæ cordis ejus, quâ salutarem pro nobis mortem oppetens, nos ab hostis servitute liberavit, atque ita Patris obtemperans voluæari, lætatur est spiritu, licet carnis cruciatibus vexaretur.

Recens nuptis
fax spinea olim
anteferebatur.
Curt.
Tert. de coron.
militis. Plin.
lib. 16. cap. 18.

Quidni Sponsus hic coronetur, quando & olim solennissimam fuit sponis coronati? Nuptiæ sponso coronant. Tertullianus: Spina nuptiarum facibus aspicatissima. Plinius ait, quod vel spineâ facem sponis anteferri moris esset, quasi hoc symbolo sollicitudinum, curarumque spinæ absumerentur, aut spinis puer oblitus anteire solet, quasi sponso ominaretur, effugit malum, invenit bonum. Unde in Epithalamio Julæ, & Manilii Catullus:

Catullus.

Exitusque hilari die,
Nuptialia concinens
Voce carmina,
Pelle humum pedibus, manu
Spineam quæ te tadam

Sed divino huic Sponso spinea corona mortem ominabatur, qui propterea non spinarum floribus, ut læpius sponi coronabantur, sed spinis ipsis. Mirum, quod de Ariana spinâ meminit Theophrastus. Ex eâ, inquit, illucescente Sole stillant lachrymæ myrthæ per similes. Hoc modò mirabilius, quod occidente Sole è spinis cælestis Sponsi capiti infixis stillent lachrymæ, immò rivuli sanguini per similes.

Isa. 61.

O Sponsum certè decoratum coronâ!

Ecc. 11.

Quis, rogo, è sponis unquam tali redimicus coronâ? Planè, planè nunc Insuperabilis portæ vis diadema. Quis enim Dei capiti spineum imponendum diadema

A fuerit suspicatus? Quis conventio Christi ad Belial? Hebr. ad rhamnum, vel ad spinam? 2. Cor. 6. Psalmus Epithalamii Sponsi Christi, titulum in fronte gerit: Pro liliis non pro spinis, nisi huc iterum revoces: Lilium inter spinas.

O Deum verè (non ut olim falsa tulit religio) Deum Spinensem, qui spinas ex agnis, antiquâ hominum dote, eradicaret!

O Deum verè (non falsò adoratum, auctore Plutarcho) intus omnino floridum, foris verò oblitum spinis!

Aufer ciñarim, tolle coronam (auream scilicet è capite Sedecia) & hoc non factum est, donec veniret, cujus est judicium, & tradam ei. Litera perobscura. Ad Hebraicum: Aufer insulam, & depono coronam, & quæ modo est, non erit. Cum Hieronymo, & Theodoro ad Christum. Aufer auream Sedecia coronam imponendam Christi æterni Regis capiti, sed quæ modo est, non erit: quia erit spinea. Pagninus: sed hæc, non hæc. Septuaginta: Neque ipsa talis erit, donec veniat, cui (pro nostris criminibus) convenit, & tradam ei. Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam. Hebraicè: Disfortam, disfortam, disfortam ponam eam, ut nullius scilicet à ponarum, dolorumque Rege capiti conveniat.

Ezech. 21.

Hebr.

Hieron.

Theod.

Sancius.

Marian.

ibid.

Pagnin.

Septuag.

Hebr.

Hebraicè:

Disfortam, disfortam,

disfortam ponam eam,

ut nullius scilicet à ponarum,

dolorumque Rege capiti conveniat.

Egredimini ergo, & videte Regem pacificum Salomonem in diademate, quo coronavit eum hodie mater sua, in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis ejus.

Et verè in die lætitiæ cordis ejus. In die illa erit Dominus exercituum corona gloriæ, & sortum exultationis residuo populi sui. Quis enim amantissimi illius cordis lætitiæ explicet? quis charitatis ejus flammæ hic enarrare sufficiat? Vadam, inquit olim Moyses, & videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus. Sed liste, Moyses: En, en, quod hodie mirete magis. Illic ignis non exarsit in spinis, hic spinæ exardescunt in Deum, divinus, scilicet humanitatis rubus ardet, & non comburitur. O, quàm nunc magis apparet Dominus in flammâ ignis de medio rubi!

Isa. 28.

Exod. 3.

Greg. 28.

Mor. 2.

Et ostendit mihi Iesum Sacerdotem magnum, & dixit Dominus: Nunquid non iste torris erutus de igne? Ponite cidarim mundam super caput ejus. Quid! hæcne cidaris munda,

Zach. 3.

munda, tiane hæc pontificia? O torrem penitus ardentem, ac verè erutum de igne divinæ charitatis!

Quis verò, quis te, ô bone Jesu, conjecit in spinas? Quid, quæso, opus, ut divinum tuum caput in spinas immitteres? Hugo Carenfis: *Fecit Dominus sicut canis venaticus, qui feram insequens caput intra spinarum aculeos immittit, non timens exulcerationem, ut feram capiat. Nõne sic fecit Dominus? Ecclesiam, quasi feram intra spinas, id est, inter reprobos latitantem extraxit, sed punctiones spinarum, usque ad sanguinis effusionem, sustinuit, in cuius signum spineam coronam portavit in capite.*

Pulchram hanc animi conceptionem mutuatus est ab Augustino: *Cum inter sylvas, & montes errares (Christus per ipsum alloquitur animam) quaesivi te, laboravi, sudavi, caput meum spinis opposui, laceratus sum, humeris meis portavi te, Patri meo reddidi te.*

Spinis certè quasi peccatorum sermo (aded Christus peccatores dilexit) voluit redimiri. *Prævaricatores quasi spina evelluntur.* Augustinus: Spinæ quid significant, nisi peccatores, qui quasi herici spinis peccatorum cooperiti sunt? Unde peregrigè Lactantius: Nos, qui ante cognitionem Dei fuimus spinæ, id est, iniusti, mali, & nocentes eramus, electi ex dumis, sentibus, linctum Dei caput cingimus: quia convocati ab ipso, & circumfusi undique ad eum, Magistro, & Doctori Deo assistimus, Regemque illum mundi, & omnium viventium Dominum coronamus.

Diceret: *Corona mea vos estis.*

Clamaret: *Aperi mihi, soror mea sponsa, aperi mihi, quia caput meum plenum est rore, & cinerum mei guttis nocturnum, immo spinis tuorum peccatorum.*

Sed bonum faustumque: *Non erit ultra spina dolorem inferens: quia ipsæ punctiones suscepti.* Tam verè dicit Plinius, quàm quod verissimum: *Corona ex albâ spinâ capiti imposita, capitis dolor eximit.* Nam ubi Christus coronatus est spinis, non amplius queror: *Caput (ventrem dicebat Propheta) meum dolco, caput meum doleo.* Quale etc. *Speranza Scripturæ selectæ.*

anim, oro te, sermum pro utroque sexu subiit: (verba Tertulliani.) Ex spinis, & tribulis in figuram delictorum, quæ nobis protulit terra carnis: abstulit tamen virtus. Crucis omnes aculeos mortis, in Domini Capitis tolerantia obrundens.

Nunc planè effecta est in horto spina, supra quam avis (contemplativus) sedet: non enim modò pugit, sed oblectat.

O, ô spinæ, quæ mihi rosas progermine: *Matth. 2. 7. Vere Iesus Nazarenus, quod est Hebr. floridus. Verè & Samaritanus, quod est spinosus. Sed planè nunc sentio:*

Sæpe creat molles aspera spina rosas. Certè mihi spinæ rosas divinissimi sanguinis protulerunt, & amodò, velut ait Clemens, abundè licet ex spinis uvæ, & ex tribulis colligere ficus: *benedixit enim Dominus corona anni benignitatis suæ, & campi repleti sunt ubertate, pinguis facta sunt speciosa deserti, & exultatione colles accincti, induiti sunt arctes ovium, & valles abundant frumento, clamant & hymnum dicunt.*

Unde pulchrè Origenes: In spineâ illâ coronâ suscepit spinas peccatorum nostrorum, intextas capiti suo, ut jam non sint spinæ nostræ antiquæ, postquam semel eas à nobis abstulit Iesus super venerabile caput suum. Quasi dicat: Jam ager cordis non amplius, si velit, sterile fecit in spinis, quas idèd suscepit Christus: sed benè cultus, fructus progerminare spiritus poterit uberes charitatis. Coronatus est spinis, inquit Hieronymus, ut nos, qui antea spinei, & infructuosi extiteramus, fructum bonæ arboris apportemus.

In cuius reitypum, inter thesauros, quos classis Hiram afferebat Salomoni, recententur & ligna thyina, quæ iuxta Glosam, & Hugonem Carensem, imputribilia sunt, & spinosa, in similitudinem albæ spinæ. Sed cur, rogo, spinosum lignum inter gemmas, ac thesauros? Nimirum quia inde nobis ingentes comparantur divitiæ: unde Salvatoris spinæ, non tam ipsi spinæ, quàm nobis pretiosæ extiterunt gemmæ; quò fortè respexerunt, qui ligna thyina, coralia ad Hebraicum transtulerunt.

Sed quid, inquam, per spinas comparari divitiæ? regna ipsa cælestia per spinas

Tertul. lib. de coron. milit.

Ovid. 2. de Ponto, eleg. 2.

Ex spinis Christi uvæ legere licuit.

Clem. l. 1. pæd. c. 8. Psal. 64.

Orig. hom. 35. in Matth.

Hier. in ep. ad Ocean. quæ est de ferendis operibus.

3. Reg. 10. Glosa.

Hugo Card.

- comparamus. Sic optimè Hieronymus: **A** fœdaverunt, & lancinaverunt. Quot spinarum acumina, tot mortes.
- D. Ferrerius** ubi supra: Corona Christum in capite crudeliter vulneravit, nam erat ad modum pilei, ita quod undique caput tegeret, & tangeret.
- Corona tua, ô bone Jesu, vel mitrata circumligata est tibi, non stellis, non auro, ac lapide pretioso contexta, sed spinis.* **Ezech. 24.**
- Pelagus aperuit caput meum.* **Hebræus:**
- B** *Iuncus, vel caecum implicatum est capiti meo.* **Iona 2.**
- Tenuis cervicem meam immanissima co-* **Hebr.**
- hors. & confregit me.* **Iob. 16.**
- Conversus sum in erumna mea, dum configitur spina.* **Ad Hebraicum: Versus est viscerum, vel succus, aut humor meus in siccitates & stasis, dum configitur spina.** **Psal. 31.**
- Quali tantus præ dolorosissimis, acutissimisque punctationibus sanguis effluerit, ut ad astitivas penè siccitates, ac ariditates venerit comparandus.
- C** Corona spinea capiti ejus acutissimè fuit imposita, (sic ad verbum sanctissima Deipara **D. Brigittæ**) quæ ad medium frontis descendebat, plurimis rivis sanguinis ex aculeis infixis decurrentibus per faciem ejus, & cines, & oculos, & barbam replentibus, ut quasi nihil nisi sanguis totum videretur, nec ipse me adstantem ad Crucem videre potuit, nisi sanguine expresso per ciliorum compressionem.
- D** Nunc, nunc plane executioni illud mandatum novimus: *Coronate eum coronâ tribulationis.* **Isa. 23.**
- Verè nunc ad Patrem conversus dicere poterat: *Gravata est super me manus tua, ô Pater, dum configitur spina.* **Et à fortitudine, aut à vulnere manus tua ego deseci;** hoc est, præ dolore penè deliquim passus sum. **O virum dolorum! ô Sponsum! ô Regem dolorum!** **Isa. 33.**
- E** Ah! ah! Deus, & verbi Pater, retrahere jam extensam in pœnas, ac jam validè fulminantem manam. Ne, quæso, ne ferias humanum genus, hoc est puerum tuum, quem diligis, **Isaac.** Sed ecce, ecce jam adornatus ad eadem, & quidem inter vepres est agnus. **Et ecce aries in virgulto Sabach.** **Septuag. Hieron.**
- Hieron. in densitate spinarum.**
- Cate-**
- Hieron. in 14. Mar.**
Anulus Gell. lib. 5. c. 6.
- Huic igitur cedant antiquæ illæ coronæ triumphales, obsidionales, murales, ac civicæ, navales, atque ovales cedant, inquam, omnes, licet ex his pleræque aureæ, uni spinæ; quia hac penitus triumphamus, hac Tartara ipsa devincimus, expugnamus.
- E** heu! spinæ, quæ nobis tot bona, tot gaudia, quot, quæso, Christo dolores attulerunt? **Chrysol. serm. 3. de quinta feria passionis:** Ambitur sacrum caput spinarum aculeis, & divinum verticem pœnalis coronæ pompa circumdat.
- Psal. 117. Genebr.**
Circumdedervunt enim me sicut apes. **Genebrardus:** Apum more cum aculeis aliquem obsidentium, circumvolantium, & furiosè impetentium; *Exarservunt,* **Hugo Card.** igne livoris, *sicut ignis in spinis.* volentes me ad nihilum redigere, sicut ignis spinas ablutit.
- Bernard.**
Caput (heu! desbet **Bernardus**) caput angelicis tremendum spiritibus densitate spinarum pungitur.
- Caput, quod æternis gloriæ irradiabat luminibus, heu! nunc peracutis coronatur dumis!
- D. Vinc. ser. de Pass. Domini.**
Spinea corona dolor quantum.
- Quis satis cogitare potest (inquit **D. Vincentius Ferrerius**) quantum dolor venerandum illud caput tot aculeis confixum affecerit, cum nos vel ad unius spinæ puncturam ferè intolerabili dolore vexemus?
- D. Laur. de triumph. agone, c. 14.**
- Hic, hic parumper, ô anima, considerationis tuæ gressus fige (sic piè monet **Iustianus**) & Redemptoris tui intolerabilem dolorem attendo, capitis delicati sensibilitatem considera, spinarum punctationes cerebrum perforantes mirare. Subditque:
- Debit planè morti tanto dolore transfixus, se tamen reservavit ad vitam, ut his etiam graviora perferret: at quantum nihilominus hic dolor extitit?
- Iohan. 19. Græc.**
Et milites placentes coronam ex aculeis spinis. Acres certè, ac peracutæ, quæ Domini tempora (ut ait **Tertullianus**) &

Aristias ex Guil. Amer. lib. 6. rir. natur.

Cæterum quis te, Domine, doloribus affecit tantis? quis te, ô bone Jesu, tam crudeliter vulneravit? Victoria amoris. Amoris cognita fortitudo, sic circa connexam spineam, aureamque annuli Salomonis coronam. Spineam namq; divinitus amor contexit, ac de regiâ triumphavit, hoc est, divinum Verbum (ut ita loquar) expugnans, in terram dejeit. Christi siquidem amor in homines, quos in finem dilexit, non finem, sed verticem, & coronidem habuit.

Chryl. ubi sup. Aug. ser. 114. de temp.

Verum Chrysol. In spinis illis nostra eum peccata pungebant. Augustinus: Corona spinea Christi capiti imponitur, quia punctio peccatorum nostrorum (quorum remissione Redemptoris gloria sequitur) arduis tribulis comparatur. Studeamus nunc è diverso (pulchrè subdit ad mores) ut membrorum vita, capitis sit corona.

Bern. ser. 5. de amib. SS.

Bernardus: Ostenditur nobis caput nostrum spinis circumdatum, non floribus, ut illum imitemur: Pudeat sub capite spinoso membrum esse delicatum.

Exod. 25.

Inspice, & fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est. Deline tu legere rosas, ubi Christus legit spinas. Colligat mundus infans rosas, spinas relinquat: ego in Christi doloribus dolens, colligam spinas, relinquam rosas. En, en nunc verè *Lilium inter spinas.* Carre, ô anima, & quò lilii candore, & odore fruaris, patum sit tibi, si à stipantibus illud spinis aliquantulum compungaris.

Val. Max. l. 4. c. 6. Bern. ubi sup.

Excellentissima animadvertenti, ne mediocria quidem præstare, rubori esse oportet. Valerius.

Ostenditur nobis Christi caput hissum spinis, inclinatum in Cruce, ut humiliemur pariter, pariter & confundamur. Bernardus.

Tert. l. de cor. milit. c. 4. Ex Yamelto. & Rhenano. Plin. lib. 21. c. 4. de rosis antifolis.

Uti, uti tu runc (inquit elegantissimè dissimulantia, ac ironiâ Tertullianus) laureâ & myrto, & oleâ, & illustriori quaque fronde, & quod magis usui est, centenariis quoque rosis, ex horto Midæ lectis, & utriusque lilii, & omnibus violis coroneris, etiam gemmis forsitam, & auro, ut illam Christi coronam æmuleris, quæ postea ei obvenit, quia & favos post fella gustavit, nec antè Rex Judæorum pro-

A scriptus in Cruce, minoratus primò à Patre modicum quid citra Angelos, & ita gloriâ, & honore coronatus. Si ob hæc (subdit ferid, & graviter) caput ei tuum debes, tale, si potes, ei tuum repende, quale suum pro tuo obtulit: aut nec floribus coroneris, si spinis non potes, quia non floribus potes.

B Scitè Clemens Alexandrinus, ubi vana fluxumque rosarum usum à Gentiliū superstitione damnasset, addidit: *Accedit his, quòd à ratione alienum est, ut qui audierim? Dominum spinis fuisse coronatum, ipsi venerabili Domini passioni per ludum insultantes, habeamus capita redimita floribus.*

C Absit, absit à me procul tanta impietas, (inquit olim ingressura tēplum, Christi q; simulachrū veneratura religiosissima illa Regis Hungarorum filia) ut ibi caput meum turrito fastu superemicantis coronæ superbiat, ubi caput Salvatoris mei spinis coronatum acerbè pungitur.

Absit (proclamavit & primus ille Jerosolymæ Rex) ut hic capiti meo auream coronam imponam, ubi milites Christi capiti imposuerunt spineam.

Ex Tertulliano: Cum Romæ facta esset liberalitas, donativi dispensatione militibus facta præstantissimorum Imperatorum, Caesarum L. Septimii Severi patris, & M. Aurelii Antonii Caracallæ filii, fortassis ob solennia Cæsarium votis decemnalibus, miles Christianus ad Tribunalum accedens, qui donativum singulis ex ordine erogabat, lauream castensem manu gestabat, quàm cæteri in capite. Causam expostulatus: Christianus sum respondit.

D O militem (exclamat Tertul.) in Deo gloriosum! Solus hic libero capite, coronam è tuo in manu otioso, quòd Christianus esset!

E Hi, hi (Fratres) verè sentiebant, quod in Christo Iesu. Hi comminationem illam peririmescebant: *Ve coronæ superbia, ebriis Ephraim, & flori decidenti. Pedibus conculcabitur corona superbia ebriorum Ephraim, & erit flos decedens gloria exultationis.*

Clemens Alexandrinus. Hæc (Salvatoris) corona flos est eorum, qui crediderunt in eum, qui fuit glorificatus: erant autè, & castigat cor, qui non crediderunt. Et quidem in mentem revocat Clemens

Clem. Alex. Padag. l. 2. c. 8.

Surius in Vita S. Elisabethæ.

Tertul. lib. de cor. mil. c. 2.

Isa. 28.

Clem. Alex. ubi sup.

illam de libro Judicum lignorum para-
Iud. 9. bolam: *Ierunt ligna, ut ungerent super se Regem, dixeruntque ad rhamnum: Veni, & im-
 pera super nos. Quæ respondit eis: Si verè me Regem vobis constitueritis, venitis, & sub umbrâ
 Alj. meâ requiescite, vel sperate: si autem non vultis, egrediatur ignis de rhamno, & devoret cedros Libani* Licet nunc, sensu accommodo, ad Christam parabolam inflectere. Debeatur sanè dolorum Regi Rex frutum, ut omnes in uno recrearet, hoc est, ad eum omnes convenirent, qui essent ære alieno oppressi, & in angustia constituti, eorumque fieret Princeps: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. Quòd si nihilominus sub arbore hac senticosâ elati, ac molles requiescere nolint, si coronam Christi spineam adhuc superbè irrideant, egrediatur ignis de rhamno, & devoret cedros Libani, quòd videlicet tunc comburantur spinitis, quibus nunc subesse, quâsq; nunc sentire, & aliquantisper Christo cõpati, & communicare detestantur.*

Osea 14. juxta Sept. Theod. ibid. Certè nunc animam, quasi vineam electam, spinis vallat, eam sepi, ut adversarius inaccessibilem faciat: *Ego quasi juniperus operiens. Hoc est, juxta Theodoretum, omni studio te curabo, ab omniq; pernicie tutam efficiam, & invadentem, quasi quibusdam aculeis perterreficiam. Quid securius? Abscondes eos in abscondito faciei tuæ, tuæque spineæ coronæ, quasi sepiis munitissimæ. Sed cave extra eam vagari: quia & diripieris, & destrueris, & penitus proculcaberis. Destruam sepe e-
 jus, & destruetur.*

Ecc. 28. *Sepe igitur, sepi aures tuas spinis, quibus tortuosus coluber arceatur ingressu. Sepe oculos, sepi cor.*

Num. 22. *Sed sepi, sepi & tu, ô Jesu, vias meas spinis, ut rectâ incedam, ut ne amplius oberrem. Spinæ, quæ solum, semina, ut regrediar: quia valde perversa est via, per quam incedo, tibi que contraria.*

Job. 39. *Ego, ego pullus ille onagri, qui me liberum nimis natum puto. Ego equus ille lascivius, qui terram ungula fodio, qui exulto audaciter, contemno pavorem, nec cedo gladio. Ego ille, qui curro contra Deum ero-
 tio collo, ac pingui cervicæ armor, & roboror*

contra Omnipotentem: tribulis ergo seminetur via, ut ungula equi perforetur, & *Gen. 49.* cadat ascensor ejus retrorsum.

Vegetius de re militari ibi: Quemadmodum quadrigis falcatis, vel elephantis in acie possit obfisti: Ubi, inquit, ad pugnam ventum est, repente Romani toto campo tribulos dejecerunt, in quos currentes quadrigæ cum incidissent, deletæ sunt. Tribulus est autem in quatuor palis fixum propugnaculum, quod quo modo abjeceris, tribus radiis stat, & cretæo quarto infestum protendit aculeum. Hæ artes, hæ Christi stratagemata, ut quis per viâ salutis incedat, ne contra eum in armis, & in armis, & equitibus veniat.

Act. 9. *Saulus adhuc spirans minarum, & cadis, &c. Et cum iter faceret, contigit, ut appropinquaret Damasco: & subitò circumfulsit eum lux de calo: & cadens in terram audiit vocem dicentem sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Domine, quid me vis facere, quasi diceret: Conversus sum in arumna mea, dum configitur spina. Hæ, inquam, artes, hæ Christi pia stratagemata, ut pravus ab itineribus deflectam.*

Psal. 31. *Sed jam libeat hic in unum colligere rationes, cur spinis Christus voluerit coronari. Cur rogo te, Domine, tam crudeliter spinis transigi, ac tam dirè exulcerari voluisti?*

Christus spinis exulcerari multis de causis voluit.

Pungentem caput, & cerebrum gestare coronam.

Cogit amor, cogit vulnera tantâ pati.

O amorem! Ut nulla esset corporis pars, in quâ pro te ipse non paterer. O ô amorem! Sic Chrysostomus. Ut terram maledicto solverem, teque coronarem in misericordiâ, & miserationibus: ô charitatem! Sic Hieronymus. Ut spinis sublatis semen verbi Dei purgarem: ut te sollicitudinibus liberarem, mentemq; in precibus fundendis inconcussam possideres. O dilectionem! Sic Athanasius. Ut peccata tua in me ipso susceperem. O affectum! Sic Remigius. Ego proprus

Indignû diadema geris, Rex maxime Regû.

Et solum

Debetur meritis ista corona meis.

Pulchrè Alexand. Clemens coronæ hujus mysticam

Clem. Alex. l. 2. Pad. c. 8.

mysticam dat rationem, sic fatus: Non cognovit Dominum populus, qui aberravit, ratione, ac consideratione minimè fuit circumcisus, vetum esse Israelum perdidit, Deum persecutus est. Verbum speravit afficere contumeliâ, & quem tanquam maleficum crucifixit, tanquam Regem coronavit. Ac peregrei subdit: Quem exacerbaverunt, ut se Dominum ostenderet, hoc de eo in altu sublato testati sūt, diadema justitiæ ei super omne nomē exaltato tribuentes per spinâ sēper florentē.

Et sanè cum primū in Domini vertice confici sunt aridissimi jam dudum sentes, sentire vitam usque ad eō cōperunt, ut & quod Clemens innuit, & aliqui præterea Sanctorum asserunt, viriditatem, quam semel induerant, post illud quoque tempus constantiter, ac per diu conservant. Et verò quidni reviviscerent instaurati tum demum rubi, qui rosas etiam pretiosi sanguinis proruerunt?

Super ipsum autē efflorescit sanctificatio mea. Hieronymus huc scite transtulit: Super ipsum autem efflorescit diadema eius. Chaldæ: Efflorescit corona mea. Pagninus: Inimicos eius induam pudore, & super eum florescit corona eius. Efficue cinnamomū, & balsamum. Alii: Et sicut aspalathū (è Plinio spinea planta in sceptri formam, radicem habens odoriferam, ac flores rosas perfimiles) de se sua virtutem odoris, Verè & nunc Nazareus à nexer, quod est etiam coronā. Verè & illum Prophetā vocavit virum dolorum; aut, juxta alios, Principem, seu Regem dolorum.

Unde nunc maxime videm? Iesum propter passionem mortis, gloriæ, & honore coronatum. Qui si de torrente in viâ bibidit, propterea & nunc exalta vit caput.

Unde & Isaias ait: Multiplicabimur imperium eius. Alii, ad multiplicandam: alii verò; ad spinas imperium eius, hoc est, Messia Regis imperium spineâ coronâ redimitum, in aeternum, & ultra perdurabit.

Veni de Libano; soror mea sponsa, veni de Libano, coronaberis de capite Amanna. Israeliticâ gentem ex Aegypti servitute ad Palestina libertatem sponsus celestis vocabat (Interprete Lyrano) illis verbis: Veni de Libano, &c. Ad dicitur: In Hebræo pro, Coronaberis de capite Amanna, habetur: Re-

A species de capite Amanna: sicut enim Amanas Sanyr, & Hermon, nomina sunt montium ultra Jordanem existentium, unde videtur terra Judææ, & idē populus Israel illuc veniens, aspiciebat terram sibi promissam, gaudens propter ejus pulchritudinem, & fortè imposuerant sibi serra, vel coronas in signum exultationis, secundum quod habet translatio nostra. Ita Lyranus. Liceat nunc pari modo &

B Sponsæ divinissimo Sponso dicere: Veni de Libano, veni, coronaberis; vel, respicies de capite Amanna, jam nunc scilicet terræ pulchritudinem intueri, jamque tibi coronam impositam gratulare.

Nunc potissimum, nunc data est ei corona, & exivit vincens, ut vinceret. Sic eruditè Isidorus in epistola: Tanquam victor Christus redimitus est, quem admodum clari & celebres victores faciunt, qui hoc ipsum telum, cujus ope victoriam consecuti sunt, in templum gestant.

C Nova bella elegit Dominus, cantatum olim in Debbora laudem. Nova regna cantare nunc liceat in laudem ipsius dolum Regis) elegit Dominus, dum ea sibi coronâ spineâ conquiritur, non est hinc. quod spinis conquirunt, non est hinc.

Verè nunc caput tuum (& Rex Regum) ut Carmelus, quod est coccinus, sanguine rubens, charitate transpuatum. Ubi Gregorius: Caput Ecclesiæ Christus, qui bene ut Carmelus dicitur: quia per passionem, quam sustinuit, ad gloriam Patris est exaltatus.

Exulta satis, filia Sion, jubila, filia Jerusalem. Ecce Rex tuus veniet tibi justus, & salvator, & ipse pauper. Septuaginta: Et ipse mansuetus. Pagninus: Et ipse humilis. Hebr. ganni, Et ipse abjectus, & oppressus. Justinus: Et ipse paribilis.

E Et factus est principatus super humerum eius. Ferculum fecit sibi Rex Salomon, Crucem secundum Aponiū. Princeps ergo pœnarum: Rex ergo dolorum, ac spinarum.

Triumphat, triūphat modò Rex pacificus, coronam regni habens in capite suo.

Huc spectat Ambrosius: Corona de spinis capiti ejus annexa quid aliud, quam divini operis munus ostendit, quod de peccatorib. mundi, tanquâ sæculi penis, LIII 3, trium-

Spina arida
virorem ex
Christi capite
contraxerunt.
Greg. Tur. l. de
gloria Mat. c. 1.

Psal. 131.
Hieron.
Chald.
Pagnin.

Ecl. 2. 4.
Raban. ibid.
Plin. l. 2. c. 2. 4.
Hebr.
Isa. 53.
Ghysler. in 3.
Cant. 2. 9.

Hebr. 2.
Psal. 95.

Isa. 9.

Cant. 4.

Lyranz
Hebr.

Apoc. 6.
D. Isid. l. x.
ep. 95.

Judic. 5.

Cant. 7.
Hebr.
Greg. ibid.

Zach. 9.
Septuag.
Pagnin.
Hebr.
Just. in Dial.
cont. Tryth.

Isa. 9.
Cant. 3.

Ambros. in
Luc. 23.

triumphalis Deo gloria quæreretur. De-
testabili itaque (addit) mentis affectu ho-
noratum tamen Judæi exitum produunt:
nam & compungeates coronant. & illu-
dentes adorant. & corde non credunt,
quem perimunt, confitentur. Illis licet
defuit boni operis affectus, Deo tamen
suus non defuit honor, qui salatur ut
Rex, coronatur ut victor, quasi Deus, &
Dominus adoratur.

*Mulieres vanè
ornantes capita
capiti Christi
coronato illu-
dunt.*

*Tertul. l. de cor.
milit. cap. 14.*

Cave ergo, ne amplius si a sculis tui ca-
pitis divinitus Christi capiti spinis co-
ronato illudas. Cave, mulier, ne vano
capitis ornato verum tuum caput inho-
nores. Tertullianus: *Si femina nudo capite
videri non debet propter Angelos, multo magis
coronato: fortasse tunc illo coronato scan-
dalizaverit. Quid enim est capiti femina co-
rona, quam formæ lens, quam summa lascivie
notis, extrema negatio verecundia, constatio
illicebra? Propterea non coronabitur operosius
mulier ex Apostoli prospectu, ut nec crinium
artificio coronetur. Non in tortis criminibus,
&c.*

*1. Tim. 2.
Idem cap. 15.*

*Apoc. 2. & 5.
2. Tim. 4.
Apoc. 6.*

*Apoc. 10.
Ibid. 4.*

*Pammel. Aut
ex draconis
herba, aut gem-
mis draconitib.
Plin. lib. 37.
Isa. 11.*

Et infra: *Serva Deo rem suam intami-
natam. Ille eam, si vult, coronabit. Immo
& vult. Denique invitat: Qui vicerit, in-
quit, dabo ei coronam vitæ. Eslo & tu fidelis
usque ad mortem. Decetra & tu agonem,
cujus coronam & Apostolus repositam
sibi meritò confidit. Accipit & Angelus
victoriæ coronam procedens in caudido
equo, ut vinceret. Et alius Iudis ambitu
ornatur exilisti. Protosedent, & Preby-
teri coronati, eodè que auto & ipse
Filius hominis supra nubem micat. Si ta-
les imagines in visione, quales veritates
in representatione? Illas accipe, illas ado-
ra. Quid caput strophilo, aut draconia-
rio damnas, diademati destinatum? Nam
& Reges nos Deo & Patri suo fecit Chri-
stus Jesus. Quid tibi cum flore mortuato?
Habes florem ex virgâ Jesse super quem
tota divini Spiritus gratia requievit, florè
incorruptū, immarcescibile, sempiternū.*

O sectum ergo amabile! ô corona glo-
riæ, & honoris! ô regale veri Christiani
hominis ornamentum! Nunquam rogo,
recedas à corde, nunquam marcescas in
capite, sed semper novâ virtute revivifcas
in opere.

Hoc Virgo illa sibi semper elegit, Ca-
tharinam dico Senensem. Cum creberri-
mis Virgo hæc confisteretur angustiis, &
ærumnis, Sponsus illi apparuit. ferens in
dexterâ manu coronam auream, in sini-
strâ verò spinam, dixitque ei, ut eligeret,
quam mallet. Illa, quæ jam pridem om-
nem voluntatem suam in Dei voluntatem
transfuderat: Ego, inquit, Domine, cu-
pio in hac vitâ tue passioni semper con-
formari, tuoque auxilio pœnas amplecti
pro refrigerio. Simulque è sinistra Salva-
toris spinam coronam ferventer acci-
piens, illam vi multâ in caput suum im-
pressit, illud undique spinis compungens,
ita ut post eam visionem capitis dolores
sentiret.

*Raym. Capuan
in Vita S. Ca-
thar. Sen.*

*Spinam coro-
nam Christi-
bi præcipit
S. Catharina
Senensis.*

Sic ad similitudinem Sponsi caput illa
suum ornavit: hi torti crines, hi Christi
Sponsarum cincinni: *Sponsus sanguinum tu
mibi es.* Neque enim extra sanguinem, ait
Clemens Alexandrinus, licet ad Verbum
accedere.

*Exod. 4.
Clem. Alex.
lib. 2. Pæd. 8.*

Bernardus: Moraliter autem docetur,
imitari caput nostrum Regem, & Ducem
nostrum dulcem Jesum. Si malorum quo-
rumlibet perveritate compungimur, &
irridemur, cum caput nostrum ita com-
punctum, ita irritum conspexerimus, non
recaletremus. Pauca, quæ nobis in vica
presenti, & brevi inferuntur, cum omni
æquanimitate, & patientiâ sufferamus, ut
digni simus esse membra capitis nostri, &
boni bellatores simus, sequendo vestigia
signiferi nostri.

*Bern. lib. de
Pass. c. 39.*

Præta jam nunc florentia relinqua-
mus: campestris spinis constra calcare
post Christum non formidemus. Sic quon-
dam D. Philippus Nerius virgini cuidam
apparens ait: Per ardua hæc spinis obsta
incedendum, filia, si huc per venire desi-
deras, Relinquamus flores, spinas eliga-
mus in posterum, ne vanis, noxiisque
ambitionum nostratum spinis Christi ca-
put coronemus.

*Baccius in Vi-
ta S. Philipp.*

Meminit Athenæus Dipnosophista-
rum, hoc est, Cœnæ Sapientum l. 5 c. 10.
semper florentium quatuorundam corona-
rum, ex spinis enascentium, quasi ambi-
tiosè spinæ ipsæ in coronas erumpant. En
modò in Nazaræi (quod est fiorit, vel
coronati)

*Athen. Cœna-
rum l. 5 c. 10.
Spinæ corona
quædam sem-
per florenti.*

coronati) capire instaurata spinaram naturalis ambitio, ut regnum, sed nimio coronati dolore, ac detrimento perennarent.

Idem fabulæ meminit Aegyptiorum, quod cum Aethiopes in Trojam perficerentur sub imperio Tithoni, ubi mortuum esse Memnoem audiverunt in loco, quo spinæ fructum rotundum producunt ex ramulis quibusdam circularibus, &c. ronis persimilibus, coronas abjecerunt in spinas, quasi tunc natas in spinis credidissent. En, en modò non fabulosè, sed verè spinæ in Nazareum conjectæ, quales producunt coronas. Immodò, en modò non fidè, aut historionicè, sed historicè, ut spinæ non in coronas, sed coronæ ut erumpunt in spinas!

O spectaculum (sicut & nunc exclamare) semper ante oculos habèdum! Nunc nunc Dominus Jesus ambitionis nostræ luit pœnas: quia adhuc quotidie caeleste illud caput spinis perforatur, & cruentatur ab iis, qui honores, ac dignitates ambiunt: neque enim majora, neq; acriora, & quæ caput ipsum petant, vulnera in Ecclesiâ, quæ corpus est Christi, sunt, quam cum honores persertim ecclesiastici ambiuntur. Ite, ite nunc vos, ecclesiasticas dignitates ambire: gradibus, ac honoribus inhiate; & scitote, quod quoties ambitiosè facitis, ditissimis spinis Christi caput acerbissimè perforatis.

Ambitiosè cruentant spinis corpus Christi caput.

ARVNDINO:

PUNCTUM XXII.

Posuerunt arundinem in dexterâ ejus. Matth. 17.

Et percutiebant caput ejus arundine Marc. 15.

Arundo Christo ad probrium, & cruciatum data.

Iterum ergo opprobrium, ac iterum dolor. Arundinem ei in dexterâ ponunt, ut illudant: arundine eum percutiunt, ut spinæ divinisimo capiti acrius infingantur.

A Ita Hieronymus: Quia Rex Indæorum fuerat appellatus, & hoc ei Scriba, & Pharisei crimen objecerant, quod sibi in populo Israel usurparet imperium! illudentes hoc faciunt, ut pro sceptro regali dent ei calamum, & adorent quasi Regem. Et Chrysostomus: Quod fiebat in Christum, ultimus terminus contumelia erat, nec una particula tantum, sed unum ipsum corpus ejus patiebatur injurias, caput per coronam, arundinem, & colaphos; facies, quia inspucebatur; genæ, quia alapis cadebatur; corpus totum per flagella, & quia denudatum est, & per circumdationem chlamydis, & per sciam adorationem, manus per arundinem, quam dederunt ei pro sceptro, ac si timerent, ne quid præsumptionis gravissima præmitterent.

Hier. in Cat.

Chrys. ibid. Christi totum corpus patiebatur injurias.

B Ah! ah! Pater, siccine imperium Filio tuo Regi das? Arundinem ei pro regali sceptro dare permittis? Annon thronus ejus sicut

Psal. 88.

C Sol, & sicut Luna perfecta in æternum, & testis in celo fidelis? Tu verò repulisti, & despexisti, & distulisti Christum tuum. Ad Hebraicum: Iratus es cum Christo tuo; vel juxta Campensem: Similitatem exeres cum Christo tuo; aut juxta ejusdem paraphrasim: Abominatus esse videtur Christum tuum. Evertisti testamentum servi tui, profanasti in terra Sanctuarium ejus, Hebraice, nizro, coronam, diadema ejus. Destruixisti eum ab emundatione, & sedem ejus in terra collidisti.

Campens. Paraph.

Genebr.

Paraph.

D Campensis: Obscurasti splendorem illius, solium illius regium in terram usque detraxisti: minorasti dies temporis ejus, decurtasti ejus meliores: perfudisti, aut cooperuisti eum confusione.

O confusione! Rex Regum, & Dominus donantium pro regali nunc sceptro arundinem tenet! Gratulor, gratulor tibi, Isa. 9.

Rex meus, & Deus meus: jugum enim sic oneris ejus, & virgam humeri ejus, & sceptrum exactoris ejus superstiti sicut in die Madian.

Virga hæc tua omnes Aegypti virgas devoravit. Bæchus hic tuus arundineus

Exod. 7.

mandanas omnes, quibus innitebamur, confregit arundines: & regnum nunc tuum, regnum omnium saeculorum, & dominatio tua in omni generatione.

Psal. 144.

Sustine ergo modò, o potentissime Regum, ut arundine illudaris, ut arundine impii caput tuum percutiant. Veniet, veniet tempus; cum & ipse conquassabis capita in terrâ

terrâ